

ЗМІСТ

ПІДРОЗДІЛ 4. МОЯ ШКОЛА. ВПРАВИ 80-100

РОЗВИТОК УМІНЬ ЧИТАТИ ТА РОЗУМІТИ ПРОЧИТАНЕ

80. Перед іспитом **213**
81. Що пише юначка з Мюнхену про свій побут в Канаді **214**
82. Моя школа найкраща, тому що... **216**
83. Українські поп-зірки також любили школу **217**

ГРАМАТИЧНІ ВПРАВИ

84. Де відбуваються шкільні заняття у вашій школі? **218**
85. На Дні відкритих дверей у школі. Де що відбувається **222**
86. Участь у позашкільних заходах. Наші вподобання **225**
87. Перевіримо себе. Способи вираження часу **229**
88. Яке дієслово руху вибрати? **232**
89. Дієслова руху. «іти» чи «іхати»? «Ходити» чи «іздити»? **237**

ПИСЬМОВІ ВПРАВИ

90. Мій шкільний день **239**
91. Мій вчорашній день **241**
92. Мої шкільні предмети **242**
93. Ознайомтеся з нашою школою! **244**

СИТУАТИВНІ ВПРАВИ ДЛЯ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

94. Портрет молодого покоління **246**
95. Президентство **251**

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМООЦІНЮВАННЯ

96. Проект. Клясний альбом **254**
97. Молодь на Заході **260**
98. По Україні у школі **264**
99. Чи ви чули останні новини? **272**
100. Проект. Вітальна промова на Дні відкритих дверей **281**

Загальна спрямованість підлітків

Перед іспитом

Учора Василь багато працював у бібліотеці, бо тепер усі студенти пишуть іспити. Удома він знову читав, писав і думав про іспити. Після вечері він був дуже стомлений і о дев'ятій годині уже був у ліжку. Василь не знав, як довго він спав, але коли він почув що брат Петро в кухні, то подумав, що вже сьома година ранку. Петро завжди готує сніданок о сьомій годині.

Василь не любить уставати, але сьогодні він пише іспит і знає, що треба спшити. Він устає з ліжка і йде через коридор до лазнички. Там він приймає душ, витирається, чистить зуби й голиться.

Тепер він повинен одягатися. У нього багато одягу, але сьогодні він не знає, у що одягатися. Він не може думати про одяг, бо він думає про іспит. Він довго стоїть перед шафою. Нарешті одягається, зачісується й сідає за стіл, бо хоче півгодини прочитати підручник перед сніданком.

Василь читає десять хвилин, але не може думати про те, що він читає, бо дуже голодний. Він чує, що брат уже їсть. Усе дуже смачно пахне й він іде до їдальні снідати.

На столі він бачить один сандвіч зі солониною, салатою, помідором і сиром. Він не розуміє, що брат робить, бо на сніданок вони завжди їдять кашу з молоком, яйця і хліб з варенням. Василь дивитися на брата, а тоді питає:

— Що ти робиш? Який це сніданок? Що я буду їсти? Я спішу, бо зараз пишу іспит. Уже пізно! Де мій сніданок?

— Сніданок?? Про що ти говориш? — питає брат.

— Про сніданок! Ти завжди готуєш смачний сніданок, а сьогодні, коли я спішу, бо маю іспит, сніданку ще нема.

— Василю, де твій годинник? Чи ти знаєш котра година?

— Мабуть сьома, бо ти вже снідаєш, — відповідає Василь.

— Я не снідаю, Василю! Це моя перекуска. Я ще не спав! Тепер одинадцята година вечора!

Завдання

1. Хто ще не спав?
2. Кого Василь чув у кухні?
3. Чому Василь не може думати про одяг?
4. О котрій годині Василь уже спав?
5. Чому Василь спшить?
6. Чому Василь думав, що вже сьома година ранку?
7. Чому брат їсть сандвіч, а не кашу?
8. Котра тепер година?
9. Чи ти багато готуєшся до іспитів? Як довго ти вчишся?
10. Опиши якими способами тобі краще вчитися.

Українська мова за зорово-слуховою методою II

10 - 76

Тематичні читання, класи 9-12

В попередньому числі Юнака (2-2003) ви читали про книжку подруги Марічки Качмар — *Семестр у Львові*. А тепер прочитайте як її товаришка з Німеччини (пл. уч. Лаура Гарабач) провела *Семестр в Едмонтоні*.

Идея, поїхати на шкільний семестр до Північної Америки виникла у мене коли я розмовляла з іншими молодими людьми, які були на обмінах і розповідали свої гарні спогади. Мене цікавило щоденне життя в чужій країні й я хотіла покращити свою англійську мову. Я також хотіла побачити що значить жити з іншою родиною (*host family*).

Через Пласт я познайомилася із ст. пл. Марійкою Качмар, яка була в нас в Мюнхені (в Німеччині) в той час. Вона мені запропонувала приїхати до її родини до Едмонтону в Канаді на один семестр. Після багато планування та

Із сестрою та швагром Марічки на Великдень.

16 ЮНАК 3/2003

прощання з родичами і друзями, я залишила все знайоме на шість місяців і зібралася в дорогу. Родина, в якій я перебувала і яка мене дуже гарно прийняла, є на-пів українською — Марійки батько українського походження а мама шведського.

Яскоро помітила, що в Канаді українська громада набагато більша ніж в Німеччині. Вища середня школа (*high school*), де я вчилася один семестр, має українську двомовну програму, в якій я брала участь (і мене навіть включили до випускного вечора — велика і цікава подія). Велика частина учнів двомовної програми є українського походження. Через те мені було дуже легко долучитися до однокласників та молоді мого віку бо, хоч ми виростили на різних континентах, у нас спільне було наше українське походження.

Родина – Марічка, батько, Лаура, мама, Лариса.

Ятакож зауважила, що в Канаді плекають українські традиції: на українських забавах молоді люди танцюють народні танці, багато людей люблять українські страви такі як вареники (їх називають *perogies*), на Великдень пишуть писанки, ходять до українських церков — яких тут чимало.

У Мюнхені, де я виросла, українці також ходять до церкви, але ми не маємо стільки українських забав і ми менше зберігаємо українські традиції. Молодь не має можливості вивчати українські народні танці бо єдині організації для української молоді є Пласт і СУМ. Однак, члени Пласту в Мюнхені дуже активні й через те, що є тільки дві організації, молоді українці знаються і дружать. Ми маємо пластові сходи кожної п'ятниці, після яких ми всі разом ходимо в кафе і забавляємося. Загалом мені здається, що в Німеччині громада більше звертає увагу на те, щоб наступні

Марічка і Лаура – ровером по Едмонтоні.

покоління говорили по-українському, а в Канаді плекання традицій є важливіше ніж володіння мовою.

Поїхати в іншу країну на шість місяців і жити без своїх батьків був великий крок для мене, але з перших днів я почувала себе як вдома. Моя канадська родина була дуже гостинна і я познайомилася з багатьма гарними людьми і провела так приємно час, що я не скучала.

Кілька тижнів після свого приїзду, я мала нагоду поїхати на пластовий зимовий табір. Там я побачила канадські Скелясті гори, познайомилася з приємними пластунами та каталася на сніговій дошці.

Лаура і Боу на демонстрації.

Звикнути до канадської культури не було занадто трудно, хоч є різниці між канадським і німецьким життям: через великі відстані, в Канаді дуже потрібна машина. В Мюнхені маємо добру систему транспорту і всюди можна легко доїхати ровером.

Шкільна система досить інакша. Замість 13 років, як у Німеччині, тут тільки вчать 12 років, і учні мають більший вибір предметів. Молоді люди менше гуляють вечером ніж в Європі, бо треба бути повнолітнім (в Альберті це значить мати 18 років) щоб заходити в цікаві ресторани бо там звичайно продають алкоголь. Зате, північно-американська молодь дуже захоплюється спортом і в школі є багато різних можливостей бути активним — в спорті, танцях, театрі, тощо.

В Едмонтоні знаходиться найбільший універмаг світу: *West Edmonton Mall*, який дуже цікаво відвідати. Там зовсім не тяжко витратити купу часу та грошей.

Ше одна річ, яку я в Канаді помітила і яка мені сподобалася — це багатокультурність. Нераз ми з Марійкою грали у футбол з людьми які туди приїхали із цілого світу. Також, я часто пильнувала Боу (по-англійськи *Bow*), солодку дівчинку з Китаю, якій п'ять років. Мені було дуже цікаво спілкуватися з людьми різних культур та познайомитися із їхніми звичаями.

Під час мого побуту я мала нагоду подорожувати по Канаді, займатися різними видами спорту, їхати на табори, навчитися багато про канадську і навіть українську культуру, зустріти багато цікавих людей, побачити щоденне життя в канадській школі та поліпшити англійську мову. А також, як добре знати, що я маю ще одне "вдома" на другому кінці світу! За кілька днів я їду до Вашингтону відвідати родичів і тоді вже вертаюся до Німеччини.

Для тих, які думають їхати в чужу країну на обмін, я рекомендую таку чудову нагоду пізнати людей і світ.

пл. учас. *Лаура Гарабач*, Едмонтон, липень, 2003 р.

Уродини в Едмонтоні – Марічка, Лаура, Лариса

На забаві.

3/2003 ЮНАК 17

[Гарабач Лаура. Що пише юначка з Мюнхену про свій побут в Канаді. // Юнак. Пластовий журнал. – Toronto: Plast, Ukrainian Youth Association of Canada; Plast, Ukrainian Scouting Organization – USA, 2003. –Ч. 3 (363). – С. 16-17. – ISBN 0-0044-1384.]

Я не вважаю свою школу найкращою. Може тому, що у нас дві зміни замість однієї, один поверх (найменша школа у місті). Та це не заважає нашій школі бути справжньою родиною. Класи маленькі, до 20 учнів, і тому всі, з п'ятого по одинадцятий клас вважають себе друзями усієї школи. В інших школах лише декілька учнів, яких знає вся школа. А у нас таких учнів близько 600. І це дуже добре. Особливо на дискотеках. Коли збираються всі старші класи, не доводиться стояти осторонь і сумувати на самоті. Обов'язково хтось підійде і запросить до свого гурту, навіть якщо ми не надто добре знайомі.

Я вважаю, що моя школа найдружніша з усіх шкіл міста.

Даша ІВАНОВА,
м. Вознесенськ, Миколаївська обл.

...У ній дуже цікаво. Стільки всього нового, незвіданого я дізнаюся з кожним роком навчання. Летять роки швидко, але назавжди в пам'яті залишиться свято першого дзвоника, яке кожного року я очікую з нетерпінням і йду на нього наче вперше. І підготовка разом чудових новорічних свят, в яких участь беруть усі. А хіба можна бути байдужим на уроках рідної літератури, які проводить Оксана Петрівна Гольник!

Скільки відкрито для себе нових імен, прочитано чудових творів. Шкільне життя веселе, різноманітне, насичене. Та й після закінчення уроків ми з однокласни-

МОЯ ШКОЛА НАЙКРАЩА, ТОМУ ЩО...

ками ще часто залишаємося в своєму класі. Чи то готуючись до якогось свята, чи просто почитати цікаву книгу або журнал.

Коли я чергова по класу і приходжу до школи раніше, то насолоджуюсь тишею, яка панує всюди. А потім люблю спостерігати, як вона наповнюється веселими голосами різнобарвної юрби дітлахів.

З кожним роком у школі відбуваються зміни. І дуже добре, що вони радісні, приємні. Цього року у нас проходили дні самоврядування. Учні самі проводили уроки замість вчителів. Ці дні запам'ятаються мені надовго.

Нині наша рідна школа стала більш затишною, красивою, сучасною. І я з великим задоволенням прямую еранці знайомою стежиною.

Є, напевне, багато хороших шкіл, більш сучасних та оснащених, але моя Деражнянська школа № 2 — найкраща і найрідніша. Тому що саме тут почалася моя дорога до знань, тут були мої перші успіхи та досягнення.

Коли я підходжу після літніх канікул до рідної школи, то відчуваю тихий щем у серці. Трішки сумно, що так швидко летять шкільні роки, і разом з тим радісно і світло на душі від думки, що стільки хорошого та потрібного ще чекає на мене в стінах моєї школи.

Віта КАРДАШ, учениця 7-А класу,
м. Деражня, Хмельницька обл.

07-36

83

Розвиток умінь читати та розуміти прочитане

Українські поп-зірки також любили школу

Співак Олександр Пономарьов зізнається, що в школі часто списував. "Без цього нікуди не дітися. Інколи списував я, інколи списували в мене. Комусь краще даються одні предмети, комусь – інші. Однак списував не постійно, – виправдовується Пономарьов. – Коли не

встигав щось зробити, доводилося просити друзів допомогти. Вчився без трійок. Та були й поточні двійки через мою хуліганську поведінку. Потім усе виправляв, і в таблиці не було жодної трійки!"

[Зірки радять. // Однокласник. – Київ, 2006. – Ч. 9 (992. – С. 2, 35.)]

84

Де відбуваються шкільні заняття у вашій школі?

Граматичні вправи

84.1

Де проходять/відбуваються наступні шкільні заняття? Складіть речення відповідно до поданого зразка.

Зразок

Граматика кімната ч. 215

Заняття з граматики відбувається у кімнаті ч. 215.

(родовий)

(місцевий)

1. фізкультура

.....
.....

2. хорова музика

.....
.....

3. українська мова

.....
.....

4. біологія

.....
.....

5. хемія

.....
.....

6. теніс

.....
.....

7. суспільствознавство

.....
.....

8. інформатика

.....
.....

9. малювання

.....
.....

10. теоретична математика

.....
.....

11. криміналістика

.....
.....

12. легка атлетика

.....
.....

13. наукові експерименти

.....
.....

14. важка атлетика

.....
.....

15. кулінарія і здорове харчування

.....
.....

84.2

Опиши, де відбуваються/проходять наступні шкільні заходи.

1. сходини (збори) учнівської ради ...

.....
.....

2. зустрічі з директором...

.....
.....

3. зустрічі з учителькою математики...

.....
.....

4. футбольна гра ...

.....
.....

5. волейбольна гра ...

.....
.....

6. репетиція драматичного гуртка ...

.....
.....

7. караоке ...

.....
.....

8. вечірка ...

.....
.....

9. репетиції джазового оркестру ...

.....
.....

10. переодягання у спортивний одяг ...

.....
.....

84.3

Назви 4 предмети, які ти тепер вивчаєш, і скажи, де саме в школі відбуваються уроки/заняття з цих предметів.

1.
.....
.....
2.
.....
.....
3.
.....
.....
4.
.....
.....

84.4

Назви 4 шкільні заходи, в яких ти береш участь, і скажи, де саме в школі вони відбуваються.

1.
.....
.....
2.
.....
.....
3.
.....
.....
4.
.....
.....

85

Граматичні вправи

На Дні відкритих дверей у школі. Де що відбувається

Ти і твої друзі берете участь у Дні відкритих дверей у школі. Ви обговорюєте перелік різних заходів, які варто буде відвідати. Пригадай, як називаються по-українськи різні види шкільної діяльності, а також місця, де така діяльність відбувається. Скористайся інформацією з «Будьмо собою! Мовна скарбничка. Розділ 1 [www: мійсвіт.com](http://www.mijsvit.com)» (див. 4.1; 4.2; 4.3), щоб пригадати слова і вирази, а також пригадай свій шкільний досвід і традиції, щоб побудувати міні-діалоги. Примітка. Ти можеш вживати дієслово «відбуватися» або дієслово «проходити».

Зразки

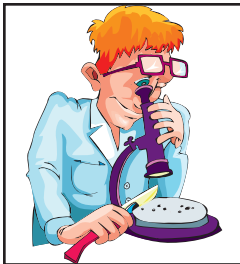
а. показ мод

- Куди ти йдеш?
- До кляси крою і шиття.
- Що там відбувається?
- Там проходить показ мод.

б. показ наукових експериментів

- Куди ти йдеш?
- До лябораторії.
- Що там відбувається?
- Там проходить показ наукових дослідів.

1. показ криміналістичного дослідження

.....

.....

.....

.....

2. виставка книжок

.....

.....

.....

.....

3. показ шкільного альбому

.....

.....

.....

.....

4. виставка учнівських робіт з еспанської мови

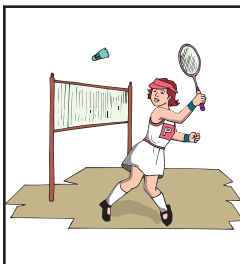
.....

.....

.....

.....

5. показова гра з бадмінтону

.....

.....

.....

.....

6. одноактові сценки

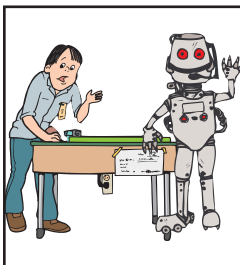
.....

.....

.....

.....

7. виставка робіт з механіки

.....

.....

.....

.....

8. демонстрація куховарства

.....

.....

.....

.....

9. презентація шкільної газети

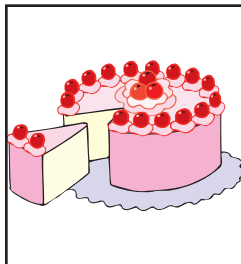
.....

.....

.....

.....

10. солодкий стіл

.....

.....

.....

.....

86

Граматичні вправи

Участь у позашкільних заходах. Наші вподобання

86.1

Використовуючи подані нижче фрагменти, склади речення, в яких назви якийсь вид діяльності чи зацікавлення і місце (клуб або гурток), де можна займатися цим видом діяльності або реалізовувати свої зацікавлення (гобі). Уважно ознайомся із зразком і прочитай відповідний матеріал у «Будьмо собою! Мовна скарбничка. Розділ 1 www: мійсвіт.com» (4.2; 4.7), щоб дібрати потрібні слова та вирази і вжити правильні граматичні форми.

Зразок

Я балет і бальні танці
Мене цікавлять балет і бальні танці, тому я відвідую танцювальний гурток.

(знахідний) (називний) (знахідний)

1. Борис інформатика і комп'ютерні ігри
.....
.....
2. Петруся український фольклор і поеми Шевченка
.....
.....
3. Сузанна й Ірина добровільна праця
.....
.....
4. Василь ключки і шайби
.....
.....
5. Нестор і Павло моделі літаків
.....
.....

6. Ти теніс

.....
.....

7. Ви розв'язування задач

.....
.....

8. Наші друзі природа і довгі прогулянки (походи)

.....
.....

9. Я вірші і п'єси

.....
.....

10. Михайло гітара й барабани

.....
.....

11. Катруся і Марійка воєнні фільми

.....
.....

12. ми театр

.....
.....

86.2

Перепиши речення із вправи 86.1, щоб висловити те саме в інший спосіб, використовуючи конструкцію «цікавитися + чим? (орудний відмінок)».

Зразок:

Остап балет і бальні танці
Остап цікавиться балетом і бальними танцями, тому він відвідує танцювальний гурток.

(називний)
(орудний)
(знахідний)

1. Борис інформатика і комп'ютерні ігри

.....
.....

2. Петруся український фольклор і поеми Шевченка

.....
.....

3. Сузанна й Ірина добровільна праця

.....
.....

4. Василь ключки і шайби

.....
.....

5. Нестор і Павло моделі літаків

.....
.....

6. Ти теніс

.....
.....

7. Ви розв'язування задач

.....
.....

8. Наші друзі природа і довгі прогулянки (походи)

.....
.....

9. Я вірші і п'єси

.....
.....

10. Михайло гітара й барабани

.....
.....

11. Катруся і Марійка воєнні фільми

.....
.....

12. ми театр

.....
.....

86.3

Дай відповіді про себе. Які шкільні заходи тебе найбільше цікавлять?
Які гуртки або клуби ти відвідуєш? Користуйся зразками із вправ 86.1. або 86.2,
щоб написати власні речення.

1.

.....
.....

2.

.....
.....

3.

.....
.....

87

Граматичні вправи

Перевіряймо себе. Способи вираження часу

87.1

Котра година?

Запиши словами відповідь на запитання «Котра година?», використовуючи вказаний час.

1. 1:23 p.m.

.....

.....

2. 3:40 p.m.

.....

.....

3. 6:30 a.m.

.....

.....

4. 8:10 p.m.

.....

.....

5. 12:02 p.m.

.....

.....

6. 4:52 p.m.

.....

.....

7. 3:15 a.m.

.....

.....

8. 7:08 p.m.

.....

.....

9. 9:25 a.m.

.....

.....

10. 5:59 p.m.

.....

.....

87.2**Коли? О котрій годині?**

Запиши словами відповідь на запитання «Коли?/О котрій годині?»,
використовуючи вказаний час.

1. at 3:15 p.m.

.....

.....

2. at 4:45 p.m.

.....

.....

3. at 10:52 a.m.

.....

.....

4. at 6:13 p.m.

.....

.....

5. at 8:00 p.m.

.....

.....

6. at 2:05 a.m.

.....

.....

7. at 12:00 a.m.

.....

.....

8. at 7:30 p.m.

.....
.....

9. at 11:58 p.m.

.....
.....

10. at 1:15 a.m.

.....
.....

88

Граматичні вправи

Яке дієслово руху вибрати?

88.1

Уважно прочитай речення. Де можливо, познач кольором або підкресли прислівники часу, які впливають на вибір дієслова руху. Встав у речення дієслова руху «іти» або «ходити» у формі теперішнього часу.

1. Ми дивимося, як Богдан з друзями до клясу фізики.
2. Щодня вони разом до того клясу.
3. Ми до клясу німецької мови, щоби розмовляти по-німецькому.
4. Нам приємно щодня на урок і розмовляти німецькою.
5. Саме тепер наш учитель біології до свого кабінету.
6. Учителі біології часто до кабінету працювати.
7. Я бачу, як ви завжди до школи з друзями.
8. Чому ви не з нами на перерву?
9. Ви вже роками до цієї школи.
10. Мартин сьогодні не до школи, бо захворів.

88.2

Уважно прочитай речення. Де можливо, познач кольором або підкресли прислівники часу, які впливають на вибір дієслова руху. Встав у речення дієслова руху «іхати» або «їздити» у формі теперішнього часу.

1. Автобус № 3 завжди повільно.
2. Ні! О цій годині автобус туди не !
3. Щоранку всі шкільні автобуси по своїх маршрутах.
4. Мій брат переважно швидко
5. Звичайно, коли я до школи, я люблю в автобусі розмовляти з друзями.
6. Ми звичайно не до школи, бо нам близько.
7. За один шкільний рік ми приблизно 8 разів на турніри і змагання.
8. Ця електричка дуже повільно, і тому ми можемо спізнитися.

9. Взимку всі обережно.
10. Сьогодні дороги чисті, отож ми нормально.

88.3

Уважно прочитай речення. Де можливо, познач кольором (або підкресли) прислівники часу, які впливають на вибір дієслова руху. Встав у речення дієслова руху «іти», «ходити», «їхати» або «їздити» у формі минулого часу.

1. Вчора, коли ми до кляси інформатики, зустріли своїх друзів.
2. Пані Савчук в кабінет, коли ми її зупинили з нашим проханням.
3. Як часто ти на заняття зі скрипки?
4. Ми цілий рік плавати до міського басейну.
5. Того тижня дороги були слизькі, і тому автобуси так повільно.
6. Недисципліновані учні не на уроки, і тому провалилися на іспитах.
7. Щоразу, коли Надя на тренування, її вже чекав Сергій.
8. Ми тією дорогою ані разу не
9. Коли ми тією стежкою, ми бачили як надходить буря.
10. Ігор задумливо у лябораторію, і раптом двері відкрилися.
11. Ти довго не до тієї школи, правда?
12. Юля до клясу історії, але повернулася до шафи по забутий портфель.
12. Коли ми до кабінету директора, ми почули другий дзвінок.
13. Чи ви щоранку на руханку влітку?
14. Я ніколи не до їдальні на обід.

88.4

Поєднай подані фрагменти у складносурядне речення так, щоб протиставити дієслова руху на позначення разової та повторюваної дії в обох частинах речення, як це показано в зразку.

Уживай відповідні прислівники, які підкреслюють повторювану дію: «звичайно», «як правило», «часто», «завжди», «інколи».

Увага! Коли іменник, що стосується дієслова руху, називає місце дії чи її напрямок, не забувай вживати відповідні прийменники.

Зразок

Ви стадіон | тренажерна зала

Ви, як правило, ходите на стадіон, але сьогодні йдете до тренажерної зали.

1. ти кіно забава

2. молодь вечірки добровільна праця

3. я дискотеки церква

4. Орест спортивні змагання опера

5. ми уроки екскурсія

6. Пан Грищук лекції відпочинок

7. мої друзі ресторан їдальня

8. Пані Таланчук вистави концерт

9. ви з друзями старша середня школа початкова школа

10. ми всі музичний кабінет лабораторія

88.5

Вибери правильне дієслово.

1. а. Учні (сідають сидять) за своїми партами.
б. Коли вчителька каже учням сісти, учні (сідають сидять) за свої парти.
2. а. Діти (бігають біжать) довкола фонтану.
б. Діти (бігають біжать) до майданчика.
3. а. Ми (носимо несемо) книжки до кляси.
б. Ми кожного дня (носимо несемо) книжки до кляси.
4. а. Ви щодня (плаваєте пливете) в басейні.
б. Ви (плаваєте пливете) до краю басейну.
5. а. Хлопці (плавають пливуть) до берега.
б. Хлопці часто (плавають пливуть) у цій річці.
6. а. Наші гості (сідають сидять) за стіл.
б. Наші гості (сідають сидять) за столом.
7. а. Учитель (сідає сидить) у крісло і починає читати лекцію.
б. Учитель (сідає сидить) весь час, коли працює.
8. а. Ти (носиш несеш) гарний костюм.
б. Ти ще раз (носиш несеш) книжки для декана?
9. а. Фермер сьогодні (возить везе) яйця на ярмарок.
б. Щопонеділка фермер (возить везе) яйця на ярмарок.
10. а. Літак часто (літає летить) над нами.
б. Літак (літає летить) до Оттави о 4-ій годині.
11. а. Директор щодня (супроводить супроводжує) учнів до своїх кляс.
б. Директор сьогодні (супроводить супроводжує) учнів на екскурсію.
12. а. Коли ми (сідаємо сидимо) на підлогу, можна чути тріск у колінах.
б. Ми (сідаємо сидимо) на підлозі, тому нам не зручно.
13. а. Дитина (повзає повзе) до своєї мами.
б. Дитина (повзає повзить) по килимі.

14. а. Я щодня (воджу веду) сестру до садочка.
б. Я (воджу веду) свого друга, який отримав травму, до медичного пункту.
15. а. Я (ношу несу) свій наплечник до шафи.
б. Я щодня (ношу несу) наплечник з кляси до кляси.
16. а. Ти (бігаєш біжиш) надто швидко.
б. Чому ти так часто (бігаєш біжиш) до кляси?
17. а. Сьогодні я (літаю лечу) до Саскатуну.
б. Коли я (літаю лечу) до Саскатуну, завжди відвітую український музей.
18. а. Хлопчик любить (повзати повзти) всюди в піску.
б. Хлопчик (повзає повзе) до великої купи піску.
19. а. Мама нас щодня (возить везе) до школи.
б. Зараз мама нас (возить везе) на турнір.
20. а. Чому ви постійно (носите несете) білі шкарпетки?
б. Чому ви нині (носите несете) білі шкарпетки у пральню?
21. а. Я ніколи не (ношу несу) рукавиць.
б. Я сьогодні (ношу несу) рукавиці для бабуні.
22. а. Спортовець (плаває пливе) якнайшвидше.
б. Спортовець (плаває пливе) щодня на тренуванні.
23. а. Я зараз (воджу веду) молодшого брата до школи.
б. Я щоранку (воджу веду) молодшого брата до школи.
24. а. Ми (повзаємо повземо), бо шукаємо контактну лінзу, яка впала на підлогу.
б. Ми (повзаємо повземо) тільки тоді, коли шукаємо щось дуже мале.

89

Граматичні вправи

Дієслова руху. «Іти» чи «їхати»? «Ходити» чи «їздити»?

89.1

ІТИ (йти) чи ЇХАТИ?

Напиши правильну форму потрібного дієслова в теперішньому часі.

1. Кінець навчального дня! Ми радо додому.
2. Я до спортзалу на урок фізкультури.
3. Той, хто в канцелярію, то наш директор.
4. Учні до кафетерію на обід.
5. Сьогодні ми до школи не прямою дорогою.
6. Чи ви всі на спортивний майданчик?
7. Яка приємність, що ми разом на плавання.
8. Наша команда на турнір автобусом.
9. Чому ви не до бібліотеки вчитися?
10. Дідусь в Україну, щоб побачити свою родину.
11. Куди ти ? Я аж поза місто.
12. Чи ви зараз надвір на перерву?
13. Наша родина на вечерю до бабусі.
14. За п'ять хвилин ти у центр міста.
15. Мої двоюрідні брати і сестри на фестиваль в Дауфіні.
16. Хто он там ровером (велосипедом)?
17. Гості нашої школи зараз на оглядини.
18. Тепер наші вчителі на каву до вчительської їдальні.
19. Ви в неправильний бік!
20. Ми разом на забаву.

89.2

ХОДИТИ чи ЇЗДИТИ?

Напиши правильну форму потрібного дієслова.

1. У минулому році мидо школи.
2. Вчора ми цілий день по місті.
3. Кожного літа мив гори на відпочинок.
4. Я цілий місяць будуна заняття з плавання.
5. Ми довгими рокамина озеро ловити рибу.
6. Ми чотири роки будемодо університету.
7. У фільмі «Швидкість» автобус довго по трасі, аби не зупинитися.
8. Цього року мидо школи.
9. Відколи я пам'ятаю, мидо церкви.
10. На протязі гокейного сезону «Ойлерс»до різних міст Південної Америки.
11. Ми цілий ранокпо тому парку, але не знайшли нашого «фризбі».
12. Як довго ви вже на українські танці?
13. Туристи звичайнопо різних містах.
14. Ми цілий місяцьтим шкільним автобусом.
15. Кожного дня вонидо фітнес-центру на тренування.
16. Чи наш директор завжди так швидко?
17. Баскетбольна команда часто на турніри.
18. Ти звичайнодо міста тою дорогою!
19. Ви часто на вакації (канікули) до Бенфу.
20. Тина репетиції балету кожної середи.

90

Мій шкільний день

Письмові вправи

Напиши короткий твір (розповідь) про свій шкільний день.

У своїй розповіді подай таку інформацію:

- Коли ти зазвичай встаєш?
- Коли ти снідаєш?
- Коли ти сідаєш на автобус?
- Коли ти приїжджаєш до школи?
- Коли ти починаєш свої заняття?
- Коли ти обідаєш?
- Коли ти закінчуєш уроки?
- Коли ти маєш інші (позашкільні) заняття?
(футбол, відбиванку/ волейбол, уроки музики, уроки танцю тощо)
- Коли ти вечеряєш?
- Коли ти виконуєш своє домашнє завдання?
- Коли ти дивишся телевізор?
- Коли ти лягаєш спати?

... тощо

Увага! Звертай особливу увагу на правильні особові форми дієслова, а також на позначення часу .

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

A large rectangular area with a green border, containing 25 horizontal dotted lines for writing.

91

Письмові вправи

Мій вчорашній день

Напиши невеликий твір на 6-8 речень, в якому розкажи про свій вчорашній день. У кожному реченні повинен бути принаймні один вислів на позначення часу. Дивися на зразок.

Зразок

*Учора була **неділя**. Я встала **о шостій ранку** на руханку, тоді вмилася й одягнулася, а потім поїхала до церкви. Служба Божа почалася **о восьмій тридцять ранку**. По закінченні богослуження **о дев'ятій сорок**, я поїхала до своїх батьків на сніданок. **Опівдні я** поїхала додому, передягнулася і почала працювати. Я працювала **від першої до пів на четверту пополудні**. Потім я ще раз поїхала до батьків на вечерю. Ми повечеряли **о п'ятій годині**, а після того, **о шостій вечора** дивилися новини по телевізору. Я лягла спати **о пів на десяту вечора**.*

Мої шкільні предмети

Напиши коротку розповідь про свої шкільні заняття.
У своїй розповіді подай таку інформацію:

- Які предмети ти вивчаєш цього року?
- Які предмети є твоїми улюбленими? Чому?
- Які предмети найлегші для тебе? Чому?
- Які предмети найскладніші для тебе? Чому?

Зразок

Цього року я вивчаю математику, суспільствознавство, хемію та французьку мову. Мої улюблені предмети – це математика, бо я люблю робити рахунки, і хемія, бо я люблю знати про складники природного світу. Для мене найлегший предмет – це суспільствознавство, бо я часто читаю газети і знаю, що діється у світі. Найтрудніший (найскладніший) для мене предмет – це французька мова, бо мені важко вчити багато нових слів.

A large rectangular area with a green border containing 25 horizontal dotted lines for writing.

93

Ознайомтеся з нашою школою!

93.1

Приготуй рекламне оголошення про твою школу.

Вибери 4 шкільні предмети і приготуй для кожного відповідний логотип або лого (можна використати «ClipArt»).

Під кожним лого назви предмет і вчителя/вчительку, що його викладає.

Коротко опиши цей предмет відповідно до твоєї точки зору, використавши 2 означення (прикметники) і 2 обставини, причини.

Коротко опиши вчителя/вчительку, використавши щонайменше 3 прикметники.

Зразок

Ласкаво просимо до нашої школи. Тут можна вивчати різні предмети і займатися різними цікавими справами. У нашій школі працюють добрі вчителі.

Суспільні Науки

Суспільні науки: учитель – пан Лі Гуан.

Суспільні науки – це складний предмет, який вимагає доброї пам'яті й уваги, бо треба часто писати есе та запам'ятовувати багато історичних дат. Але мені цікаво знати про світ.

Пан Лі Гуан викладає (вчить) суспільні науки. Він дуже розумний, цікавий і справедливий.

Письмові вправи

Blank writing area with horizontal dotted lines.

Портрет молодого покоління

Як наше покоління дивиться на світ? Що ми думаємо про школу? Про працю? Про різні цілі, які ставить життя перед підростаючим поколінням? Як наші думки характеризують нас?

Щоб довідатися більше про себе та про наші цінності в житті, звернімося до своїх ровесників. Запитаймо їх!

◇ Комунікативне завдання

- Заняття малими групами (2-3 або 3-5 учнів).
- Підготувати й оформити анкету для розповсюдження серед ровесників.
- Провести анонімне соціологічне опитування ровесників.
- Прозвітувати перед класом про одержану інформацію та про зроблені на її основі висновки.

◇ Підготовка анкети

Процес розроблення й підготовлення анкети включає кілька важливих рішень, які потрібно прийняти. Це — вибір теми, підготовка запитань (їхня мова і стиль, формулювання), вибір формату відповідей та порядок розташування питань. Якщо не взяти ці рішення до уваги, то можна припуститися критичних помилок, які можуть вплинути на результати опитування.

94.1

Вибір теми опитування

Щоб приготуватися до групового обговорення, переглянь запропоновані нижче теми. Подумай, про що тобі буде цікаво дізнатися або яку тему було б цікаво дослідити й обговорити з ровесниками. Познач (✓) одну або кілька тем з нижчеподаного переліку, які ти хочеш обговорити. На бажання, можеш вибрати й записати іншу тему, яка тобі до вподоби і яка, на твою думку, буде цікавою для проведення соціологічного опитування. Обговоріть пропонувані теми в своїй групі та виберіть одну тему для проведення опитування своїх ровесників. Придумайте й запишіть влучну назву для вашого опитування.

Теми	Ми вибрали для обговорення наступні теми:	Тема, вибрана нашою групою для проведення опитування
1. Освіта (напр., важливість освіти загалом, важливість/ неважливість окремих навчальних предметів, організація процесу навчання тощо)	☐	☐
2. Професійна кар'єра (професії та посади, які нас найбільше приваблюють; важливі критерії під час вибору професії тощо)	☐	☐
3. Українська двомовна програма (переваги й недоліки навчання в програмі; проблеми, які пов'язані з перебуванням у програмі тощо)	☐	☐
4. Дружба і любов (найважливіші критерії щодо вибору друзів; уявлення про ідеального друга чи подругу; уявлення про майбутнє сімейне життя; вимоги до майбутнього чоловіка чи дружини тощо)	☐	☐
5. Майбутнє життя (прогнози щодо майбутнього провінції, в якій ти живеш, держави, світу; найбільші проблеми, які впливають на майбутність світу; песимістична/оптимістична оцінка досягнень і перспектив людської цивілізації тощо)	☐	☐
6. Шкільна система: шкільні вимоги, права й обов'язки учнів, шкільні правила тощо	☐	☐
7. Охорона довкілля	☐	☐
8. Війна	☐	☐
9. Великий бізнес та світ корпорацій: корпоративна політика; реклама; цінова політика; використання дитячої робочої сили; використання нелегальних іммігрантів як дешевої робочої сили тощо	☐	☐
10. Стереотипи в модерному суспільстві: які вони; яку шкоду приносять; як позбутися	☐	☐
11. Поп-культура та засоби масової інформації (ЗМІ): кінематограф, музична індустрія, культивування «зірок»	☐	☐
12. Урядування, державне управління: політика, політики, вибори, голосування	☐	☐
13. Оцінка небезпечних та шкідливих звичок серед молоді	☐	☐
Інша тема, яка цікавить нашу групу, це —	☐	☐
Пропонована назва нашого опитування:		

94.2**Підготоєа запитань. Індивідуальна праця**

Процес підготовки запитань включає в себе спершу індивідуальну, а потім групову працю. Група вирішує, скільки дати часу для підготовки індивідуальних запитань, і розходиться, щоб самостійно опрацювати їх.

При складанні анкети із запитаннями треба взяти під увагу наступне: який буде зміст запитань (стосовно обраної теми), обсяг та мета? Що саме ви хочете дізнатися за допомогою цих запитань?

Працюючи індивідуально, кожний учасник і кожна учасниця групи повинен/ повинна придумати до обраної теми по 4 запитання та можливі зразки відповідей до них, які б допомагали виявити позицію ровесників щодо обговорюваної проблеми та їхні пріорітети. Пам'ятайте, запитання повинні бути конкретними і реальними, щоб результати опитування були достовірними.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

94.3**Обговорення запитань та формату відповідей і підготоєа анкети.
Групова праця**

а. Обговорення запитань

Зібравшись знову групою, по черзі прочитайте всі запропоновані запитання та зразки можливих відповідей. Обговоріть і виберіть з усіх запитань 7-10, які ви хочете включити до своєї анкети.

б. Обговорення формату відповідей

Обговоріть нижчеподані зразки форматів. Вирішіть, якого формату або яких форматів ви будете дотримуватися. Оформіть на чернетці вибрані вами можливі відповіді до кожного запитання згідно того чи іншого формату.

- Формат «Відкрите запитання» дає можливість респондентам висловити свої думки і дати довільну відповідь, не обмежену ніякими рамками.

- Формат «Закрите запитання» дає набір конкретних відповідей (скажімо, на питання «Які телевізійні програми ти дивишся?» буде запропоновано окреслити колом усі програми, які респондент/респондентка дивиться і буде подана низка популярних програм: Програма А, Програма Б, Програма В, Програма Г і т. д.).
- Формат «Напівзакрите запитання» дає низку конкретних відповідей (як у форматі «Закрите запитання»), але додасть ще одну відповідь: «Інше» чи щось подібне, і попросить уточнити, що саме.
- Формат «Навідне запитання» змушує респондентів дати відповідь, яка б характеризувала щось або когось. Наприклад, на запитання «Як ти оціниш концерт відомої співачки Х?» буде запропоновано окреслити колом одну з відповідей: «Задовільно», «Добре», «Чудово», «Надзвичайно».
- Формат «Запитання важливості» вимагає від респондентів оцінити ступінь важливості тієї чи іншої теми/питання/події тощо. Наприклад, на запитання «Як важливо для тебе розмовляти українською мовою?» буде запропоновано окреслити колом одну з відповідей: «Надзвичайно важливо», «Дуже важливо», «Трохи важливо», «Не дуже важливо», «Зовсім не важливо».
- Формат «Шкала почуттів» допомагає визначити, наскільки сильно респонденти погоджуються чи не погоджуються із якоюсь заявою, а також дозволяє визначити, які їхні почуття до тієї чи іншої теми, товару або послуги. Наприклад, на заяву «Куріння — дуже шкідливе для здоров'я» буде запропоновано окреслити колом одну з відповідей: «1. Цілковито погоджуюся», «2. Погоджуюся», «3. Погоджуюсь до деякої міри», «4. Не маю думки про це», «5. Не погоджуюся», «6. Цілковито не погоджуюся».
- Формат «Крайність» — це дуже простий формат, який змушує респондентів дати відповідь «Так» або «Ні». Наприклад, «Чи ти вважаєш, що голосувати — це громадський обов'язок?».
- Формат «Полярність» — це заява, яка має дві крайні точки зору і вимагає від респондентів позначити свій вибір між цими двома протилежними кінцями шкали. Наприклад, на запитання «Як ти оцінюєш рівень своїх знань української мови?» буде запропоновано позначити хрестиком свій вибір:
«Блискучі! А що це за мова?»
- Формат «Шкала оцінки» подає тільки парне число відповідей, що вимагає від респондентів оцінити щось на шкалі від «Погано» до «Дуже добре». Наприклад, на запитання «Як ти оцінюєш вибір страв у шкільній їдальні?» буде запропоновано окреслити колом один вибір із чотирьох: «Дуже добрий», «Добрий», «Задовільний», «Поганий».

в. Оформлення анкети

Коли всі запитання й відповіді готові, поміркуйте, в якому порядку їх найкраще розмістити в анкеті.

Укладіть та оформіть анкету на комп'ютері. Подайте дату, до якої ви просите респондентів виповнити анкету. У кінці анкети додайте подяку респондентам, наприклад: «Дякуємо за твою згоду відповісти на ці

запитання!», «Дякуємо за твою участь в опитуванні!», «Кожна відповідь — важлива! Дякуємо тобі, друже/подруго!» тощо.

Роздайте анкету своїм однокласникам або друзям чи знайомим.

Постарайтеся

отримати відповіді від 20-30 осіб, щоб ваші висновки були достовірними.

Не забудьте усно подякувати своїм ровесникам за їхню згоду взяти участь в опитуванні.

94.4 Отримання результатів, обробка даних, формування висновків

Зберіть виповнені ровесниками анкети.

Проаналізуйте результати вашого опитування. Який загальний образ молодого покоління складається на підставі одержаної інформації?

Напишіть короткі висновки. Для цього можна використовувати наступні фрази та звороти: «Отримано ... відповідей.», «...% учасників опитування висловилися ...», «Більшість із респондентів сказала, що...», «Важливо відзначити таку особливість, ...», «З одного боку, ... », «З другого боку, ... », «Результати відповідей приводять до висновку, що ...» та інші.

Поміркуйте, які статистичні дані ви можете використати, щоб підтвердити ваші висновки. Не забудьте подати джерела цих даних.

94.5 Оприлюднення результатів та висновків

По черзі представте свої результати перед класом. Під час презентації можете використовувати схеми, таблиці, статистичні дані на великих аркушах паперу як ілюстрації до слів.

Президентство

◇ Ситуація

Ти висуваєш свою кандидатуру на пост президента шкільної учнівської ради. Тебе морально підтримують твої батьки та товариші. За тиждень ти мусиш виступити перед учнями своєї школи.

◇ Комунікативне завдання

Підготуй виступ і презентуй його перед однокласниками.
Дай неупереджену оцінку іншим кандидатам на пост президента.

95.1 Твій виступ як кандидата/кандидатки на пост президента

Відповідно до регламенту час твого виступу обмежено до 5 хвилин. За цей час ти повинен/повинна:

- представити себе;
- розповісти учням про свою позицію щодо різних шкільних справ;
- оголосити власний реалістичний план організації учнівського життя в школі (для гумору можна включити в перелік деякі «фантастичні» пункти);
- завершити промову закликком до учнів взяти участь у виборах і проголосувати за твою кандидатуру.

Під час виступу можеш використовувати різні засоби для посилення впливу: афіші, фотографії, прикраси і сувеніри, музичний супровід, групу підтримки тощо.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

95.2 Твоя оцінка інших кандидатів на пост президента

- Переглянь запитання з нижчеподаної анкети «Моя оцінка кандидатів на пост президента».
- Підготуй чернетку для запису своїх нотаток під час презентацій інших кандидатів на пост президента.
- Після виступу кожного кандидата/кожної кандидатки зроби відповідні нотатки у своїй чернетці.
- Коли всі виступи закінчаться, проаналізуй свої нотатки і виповни анкету «Моя оцінка кандидатів на пост президента».

Анкета «Моя оцінка кандидатів на пост президента»

Який кандидат/Яка кандидатка, окрім себе, тобі найбільше сподобався/сподобалася?.....

.....

Чому?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Який кандидат/Яка кандидатка тобі найменше сподобався/сподобалася?.....

.....

Чому?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Які риси характеру повинен/повинна мати кандидат/кандидатка на пост президента? Що повинно бути для нього/неї найголовнішим? Яких цінностей він повинен/вона повинна дотримуватись?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

96

Проект. Клясний альбом

Завдання для самоцінювання

96.1

У цьому семестрі ви приготуєте клясний альбом, який залишиться вам на спогад про ваші шкільні роки у вищій середній школі.

Альбом матиме такі компоненти:

1. Титульна сторінка
 - а. Потрібні дані:
 - ім'я, прізвище
 - назва школи
 - назва програми
 - назва проєкту
 - дата (рік навчання у вищій середній школі)
 - б. Також:
 - відповідний графік
2. Спільне фото вашої кляси
 - потрібно подати імена всіх членів вашої кляси
3. Завдання: «Хто я сьогодні? Ким буду завтра?»
4. Висліди нашої 25-річної клясної зустрічі
«Що з ними сталося?/Де ж вони тепер?»
5. Автопортрет*
 - Своє фото
 - Короткий опис
6. Сторінка(и) музичних рецензій
 - а. Міні рецензії (4-5)
 - яку музику ви слухали цього року?
 - як ця музика звучала?
 - чому вона вас цікавила?
 - б. Рейтинг найкращих пісень/твій власний «хіт-парад»
7. Сторінка фільмових рецензій
 - а. Міні-рецензії (4-5)
 - які фільми вас розважали цього року?
 - чому вони вам сподобалися?
 - б. Рейтинг найкращих фільмів
 - в. Рейтинг найславніших кінозірок
8. Сторінка сучасного побутового життя
До вибору учня/учениці:

– мода	– спорт
– авта	– техніка
– політика	– тощо
9. Рік у новинах
Найбільш значні події в світі в цьому шкільному році

- шкільні
- місцеві
- державні
- світові

96.2

Хто я сьогодні?

Особисті дані:

Дата:

Ім'я:

Адреса:

Вік:

Школа:

Кляса:

Учнівські заняття:

.....
.....
.....
.....
.....

Зацікавлення:

.....
.....
.....
.....
.....

Мої цінності:

.....
.....
.....
.....
.....

Мої амбіції:

.....

.....

.....

.....

.....

Моя особиста філософія:

.....

.....

.....

.....

.....

Особистий плян для успіху:

.....

.....

.....

.....

.....

Важливі події в новинах:

.....

.....

.....

.....

.....

Що мене турбує:

.....

.....

.....

.....

.....

Що мене тішить:

.....
.....
.....
.....
.....

96.3

Ким я буду завтра? (25 років потому)

Дата:

Ім'я:

Місто проживання:

Вік:.....

- Особисте життя

.....
.....
.....
.....
.....

- Професія/посада (види діяльності):

Професія/посада

.....
.....
.....
.....
.....

Інші деталі

.....
.....
.....
.....
.....

Професійні заняття

.....

.....

.....

.....

.....

• Мої зацікавлення:

.....

.....

.....

.....

• Мої цінності:

.....

.....

.....

.....

• Мої амбіції:

.....

.....

.....

.....

• Моя особиста філософія:

.....

.....

.....

.....

• Чого я навчився/навчилася за останні 25 років:

.....

.....

.....

.....

- У новинах:

.....

.....

.....

.....

- Що мене турбує:

.....

.....

.....

.....

- Що мене тішить:

.....

.....

.....

.....

- Побаження для моїх нащадків:

.....

.....

.....

.....

Молодь на Заході

◇ Ситуація

Ти прочитав/прочитала в журналі статтю, в якій молоді люди з України висловили свої враження про молодь із Північної Америки. Деякі погляди й оцінки з цієї статті є негативними. Ти стурбований/стурбована тим, що твій партнер по обміну міг натрапити на цю статтю і, прочитавши її, можливо засумнівався/засумнівалася стосовно доцільності свого приїзду. Тому, щоб дещо згладити окремі неприємні відгуки, ти разом із однокласниками вирішуєш написати сторінку позитивних тверджень про себе, щоб виявити увагу до свого партнера обміну, розвіяти його/її можливі сумніви і особисто запросити його/її до відвідин.

◇ Комунікативне завдання

У відповідь на один із негативних коментарів зі статті ти повинен/повинна написати своє твердження, яке, на твою думку, сформує більш позитивне враження про тебе, твоїх однокласників та друзів. Вислови від свого імени на адресу партнера обміну запрошення та заохочення до участі в міжшкільному проєкті.

◇ Критерії оцінювання

1 бал за вказані ім'я та вік	___/1
1 бал за використання належних виразів, щоб висловити свою точку зору	___/1
1 бал за кожний правильно вжитий прикметник, щонайменше 3	___/3
1 бал за кожну вжиту цінність, щонайменше 3	___/3
2 бали за переконливе запрошення чи підбадьорення	___/2
3 бали за правильний добір слів, правопис та структуру речень	___/3
2 бали за привітність і доброзичливість, які ти показав/показала під час усного представлення своєї роботи перед однокласниками	___/2
Усього:	___/15

97.1

Ознайомлення зі статтею. Індивідуальна праця

- Прочитай статтю «Уява молоді України про молодь на Заході», щоб ознайомитися з її змістом.
- Перечитай статтю ще раз і познач кольором позитивні коментарі. Виділи іншим кольором негативні коментарі.

УЯВА МОЛОДІ В УКРАЇНІ ПРО МОЛОДЬ НА ЗАХОДІ

Цікавить Тебе, що думає молодь в Україні про молодь на Заході? Станіслав із гуртка Альбатроси, станиці Івано-Франківськ, спитав своїх друзів і ось, що вони сказали.

Молодість — це пора, коли людина тільки починає усвідомлювати і відповідати за свої вчинки. Це пора розкутості і неочікуваності. Цікаво чи наша молодь подібна до Західної мелодії і взагалі — яка ця Західна молодь? З цим запитанням я звернувся до учнів та студентів Івано-Франківська. Давайте обміркуємо їхні відповіді на запитання: **Яка Твоя уява про молодь на Заході?**

Олександр, 16 років. Молодь не закомплексована, з почуттям гідності і націоналізму, дружна. Круто і безтурботно живуть, ставляться з розумінням до батьків, люблять природу.

Віталік, 16 р. Ставлюся позитивно до однолітків із Заходу і хочу, щоб більше було таких на Західній Україні. Подобається в них розкутість і відчуття плину життя і влади в руках.

Оксана, 15 р. Ставлюся неоднозначно. Деякі бувають класні, деякі бувають погані.

Люда, 15 р. Вона крута, безкомплєксна тому, що багато з них курять і п'ють спиртні напої.

Галя, 15 р. Нормальні люди. Проводять час, як ми, але трохи розбещені.

Іван, 15 р. Вони розкомплєксовані, роблять все наперекір своїм батькам, все хочуть спробувати, а зате вчитися не хочуть. І найголовніше — живуть вони безтурботно (хоча достовірно стверджувати я не можу).

Ігор, 15 р. Дуже багато собі дозволяють. Погане виховання, але почуття гідності і націоналізму мають велике. Дуже легкі в них умови життя. Багато шкідливих звичок.

Марта, 15 р. Всі вони нормальні, але трохи розкуті. У них відсутні моральні цінності. Дуже спонтанні, несамостійні.

Сергій, 16 р. Можна сказати одне. Їм на Заході живеться добре. Батьки не тиснуть, кожен відповідає сам за свої вчинки.

Від себе можу додати тільки те, що молодь взагалі, по своїй суті неоднозначна, незалежно від країни проживання. А шкідливі звички для неї в цьому віці дуже характерні, адже хочеться спробувати всього. До того ж ми не маємо права їх засуджувати тому, що ми не знаємо, що для них правильно, а що ні. Незважаючи на те, що українська молодь знає багато про своїх однолітків із Заходу, треба враховувати те, що знання ці здобуті з екранів телевізорів. Тільки одиниці знають, як там насправді.

пл. уч. Станіслав Провальник

МАЛЕНЬКИЙ СЛОВНИК СУЧАСНОЇ МОВИ

крутий, круто — в достатку, розкішно
розкуті, розкутості — свобідні, вільні
неочікуваності — без думання наперед
закомплексована — напружена
без комплєксів — без відчуття натиску
відчуття плину життя — нічого не турбує, все можливе
неоднозначна — не всі такі самі
класна — чудова
розбещена — на має міри, розпещена

20 ЮНАК 1/2003

97.2

Опрацювання статті. Праця цілою клясою

- Виберіть трьох писарів — осіб, які будуть записувати коментарі зі статті та додаткові факти. Кожний/Кожна з них готує аркуш паперу та ручку. Писар 1 записує усі коментарі, які учні вважають позитивними рисами молоді зі статті. Писар 2 записує коментарі, які учні вважають негативними рисами. Писар 3 записує ті додаткові позитивні риси або характеристики про вас самих чи ваших однолітків у Канаді, на яких ви хотіли б наголосити, але про які нічого не згадано в статті.
- Виступаючи по черзі, назвіть усі коментарі зі статті, які вважаєте позитивними чи негативними. Писарі записують їх у свої аркуші. Після цього разом подумайте і назвіть ті позитивні риси вашого покоління, які не згадані в статті.
- Перегляньте ще раз записи позитивних характеристик зі статті та порівняйте їх з тими, які ви назвали як додаткові позитивні риси вашого покоління. Перевірте, чи немає повторень думки. виправте помилки, які ви помітили у написанні слів чи побудові речень. Упевніться, що речення написані в дружньому та гостинному тоні. Писар 3 переписує усі ці характеристики на чистовику з тим, щоб аркуш можна було розрізати на стрічки, кожна з яких мала б одну характеристику.
- Розріжте аркуші з позитивними рисами на стрічки — по одній характеристиці на кожній, — і роздайте по одній стрічці кожному учневі і кожній учениці.
- Якщо стрічок з позитивними характеристиками менше, ніж учнів у класі, то можна запропонувати учням, на вибір, написати спростування однієї з негативних характеристик зі статті.

97.3

**Підготовка звернення до партнерів обміну.
Індивідуальна праця**

Прочитай ще раз критерії оцінювання, подані вище, щоб ознайомитися з тим, як будуть оцінювати твою працю.

Використовуючи як основу одну характеристику з одержаної стрічки, або одну негативну рису, названу в статті, кожний/кожна окремо готує звернення до майбутніх партнерів обміну. Твоє звернення має складатися з трьох частин.

У першій частині наголоси на позитивній рисі або спростуй власним аргументом негативну характеристику зі статті. Можеш використовувати наступні фрази та звороти: «На думку моїх ровесників, наше покоління...», «На мою думку, ...», «Мені здається, що ...», «Я гадаю, що ...», «Було б помилкою думати, що ...», «Мені хотілося б наголосити на тому, що ...», «Я хотів би/хотіла б спростувати думку про те, що ...», «Я хотів би/хотіла б заперечити те, що ...» та інші.

У другій частині розкажи про себе та своїх ровесників. Подай своє ім'я та свій вік, а також використай у зверненні:

- три прикметники, які найточніше характеризують твою вікову групу;
- три цінності, які на даний час є найголовнішими для твоєї вікової групи.

У третій частині звернись безпосередньо до партнерів шкільного обміну і

напиши:

- запевнення, що твоїм гостям сподобається проводити час з тобою та твоїми однолітками;
- особисте запрошення партнерам приїхати та скористатися можливостями, які відкриває шкільний обмін.

97.4**Презентації звернень. Праця цілою класою**

Звернення учнів можна оприлюднити у класі двома способами. Наприклад, повісити на стіні, щоб дати можливість учням переглянути працю інших, або, на вибір учителя/вчительки, якщо є час, — влаштувати усні презентації учнів перед класою.

Після цього класа вирішує, у який спосіб партнери шкільного обміну зможуть ознайомитися з окремими зверненнями. Перший спосіб — через посилання із загального вебсайту на індивідуальну вебсторінку кожного учня/кожної учениці. Другий — розмістити звернення учнів до партнерів на вебсайті.

Доречно також розглянути додаткові можливості для використання результатів цього завдання:

- подати вже готову сторінку у друкованому вигляді до молодіжного журналу;
- оформити надихаючі та підбадьорюючі вислови у формі шкільного плакату і використовувати їх у класі з навчальною і розважальною метою;
- Перелік позитивних характеристик вашого покоління, які надихатимуть і підбадьорюватимуть вас у повсякденному житті й навчанні, може стати доречною сторінкою у вашому навчальному журналі.

По Україні у школі

◇ Ситуація

Ти прочитав/прочитала журнальну статтю «По Україні у школі», автором якої є старшокласниця з України. У статті дівчина описала свої враження від шкільного життя аж від початкових і до старших класів. Ти вирішуєш детальніше ознайомитися зі статтею, тому що незабаром у вашій школі гоститиме група учнів з України, які беруть участь у програмі міжшкільного обміну. Ти приходиш до висновку, що ця стаття дає тобі добру нагоду краще підготуватися до приїзду однолітків з України в програмі міжшкільного обміну. Ти вважаєш, що опрацювавши дані, які подає авторка статті, ти зможеш підготувати зорові засоби для порівняння двох шкільних систем. На твою думку, вони дадуть змогу, з одного боку, узагальнити та представити важливі відомості про шкільне життя ровесників в Україні, а з другого — зіставити й порівняти шкільний досвід двох країн. Окрім того, це допоможе, на твою думку, усвідомити, які саме відмінності у шкільному житті можуть стати причиною труднощів для гостей, та передбачити, до чого ти повинен/повинна бути готовим/готовою.

◇ Комунікативне завдання

Створити наочність (схему, таблицю, довідник), яка підсумує потрібну інформацію про шкільне життя в Україні, допоможе зіставити й порівняти її з твоїм власним шкільним досвідом. На основі цієї інформації тобі потрібно укласти список важливих пунктів, на які потрібно буде звернути особливу увагу під час залучення партнерів шкільного обміну до щоденного шкільного життя та життя твоєї класи зокрема.

98.1

Опрацювання статті. Індивідуальна праця

- Прочитай нижче подану статтю та вибери щонайменше десять фактів, які, з точки зору авторки, характеризують основні моменти шкільного життя та навчання українських школярів від початкової до старшої школи.
- До кожного вибраного факту занотуй, що з твого шкільного досвіду є подібним, а що не відповідає описові української школярки зі Львова.
- Виріши, в який спосіб (такий як графік, схема, діаграма) подати свої нотатки, щоб наочно відобразити подібні й відмінні риси, виділені тобою. Упевнися, чи твою схему легко прочитають і зрозуміють твої однокласники.
- Завершивши роботу над схемою, використай свої записи та вже набуті знання, щоб написати повними реченнями наступне:
 - два протиставлення, які характеризують відмінності у шкільному житті Львова та вашого регіону,

- два порівняння, які характеризують подібні риси у шкільному житті Львова та вашого регіону,
 - два сподівання, що учасники програми шкільного обміну з України перебуватимуть у звичній шкільній атмосфері,
 - два твердження, які б відображали, як твоє розуміння подібностей та розбіжностей у шкільній організації вплинуло на планування класної роботи щодо перебування в школі гостей шкільного обміну. (Наприклад: Які реалії вашого класу чи школи могли б викликати дискомфорт для ваших гостей? На що очікують ваші гості і як ви зможете допомогти їм під час перебування у вашому класі чи школі? Про що вашим партнерам шкільного обміну варто буде знати перед приїздом?)
- Представ свою схему разом із підсумковими твердженнями для перегляду та обговорення у своїй класі.

◇ Критерії оцінювання

½ бала за кожен пункт вибраної інформації, мінімум 10	___/5
1 бал за кожне висловлене спостереження відповідно до твого шкільного досвіду	___/10
2 бали за використання відповідних графічних елементів для унаочнення твоїх нотаток	___/2
2 бали за кожне протиставлення	___/4
2 бали за кожне порівняння	___/4
2 бали за кожне сподівання (очікування)	___/4
2 бали за кожне твердження щодо планування	___/4
8 балів за використання відповідної лексики та дотримання правил граматики й ортографії	___/8
1 бал за відвагу: за те, що ти наважився/наважилась виконати це завдання	___/1
2 бали за акуратність та організацію твоєї роботи	___/2
Усього:	___/44

ПО УКРАЇНІ

ЯК ВИГЛЯДАЄ ШКІЛЬНЕ ЖИТТЯ ДІТЕЙ І ЮНАЦТВА В УКРАЇНІ?

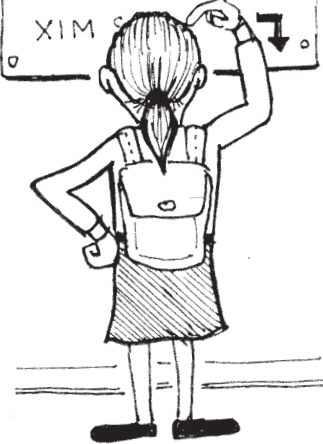
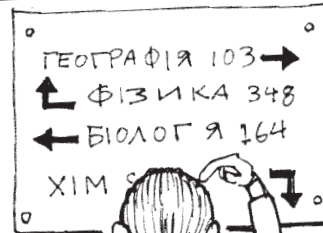
СКІЛЬКИ ЛЕКЦІЙ НА ДЕНЬ У НИХ?

ЧИ МАЮТЬ БАГАТО ЗАДАЧІ?

ЩО РОБЛЯТЬ ПІСЛЯ ШКОЛИ?

ПРОЧИТАЙ, ЩО НАПИСАЛА ОЛЯ!

У ШКОЛІ

Кожна дитина в Україні має право на безкоштовну середню освіту. Саме тому всі семирічні, а тепер вже шестирічні дітки, одягають білі сорочки і, взявши в руки по букету квітів, одягнувши ранець, ідуть на перший дзвоник: *Перший раз у перший клас.*

Ще 10 років тому було популярним іти на перший дзвоник у вишиваному строї, проте цей звичай тепер не такий поширений.

І ось лунає дійсно перший дзвінок, випускники 11 класу вітають першокласників і ведуть на перший урок. На очах виступають сльози, згадуєш, як ти колись робила перші кроки в країну знань.

День за днем набираєш все більше знань і ось вже можеш похвалитись першою прочитаною книжкою — *Букварем*. Перше в житті свято — свято Букварика. Всі отримують літеру і вірш, який починається із цієї літери. На свято приходять батьки і ти відчуваєш себе маленькою акторкою, ти ще візьмеш участь в не одній шкільній виставі. В початковій школі маємо багато цікавих предметів: я і Україна, основи здоров'я, малювання, спів, ознайомлення з навколишнім середовищем.

8 ЮНАК 3/2003

Людиною, яку завжди будеш пам'ятати, яка навчала як правильно сидіти, рахувати, писати і читати, розповідала найцікавіші історії, вчила майстрування і огортала весь клас своїм омофором, є перша вчителька. Її ніхто не забуває, навіть після закінчення школи.

... є перша вчителька. Її ніхто не забуває, навіть після закінчення школи.

Зміну залежить від того чи вистачає школі кабінетів для проведення уроків. Якщо вчитись в другу зміну, то йдемо до школи на 12 год., вертаємось 5 год. чи 6 год.

З 5 до 7 класу маємо 6 уроків в день, закінчуємо о 2 годині. З 8 класу маємо по 7 уроків, відповідно повертаємось зі школи після третьої. У нас нема звички обідати в школі, бо встигаємо на обід додому. Проте маємо багато домашніх завдань, тому вдома за наукою сидимо години дві-три. Хто як вчиться — так і сидить.

написала п.л. роз. Оля Герус, Львів

Ми вже закінчили початкову школу. Ми п'ятикласники — діти які починають відчувати себе дорослими, адже тепер не вчителі приходять до нас у клас, а ми бігаємо різними лабіринтами.

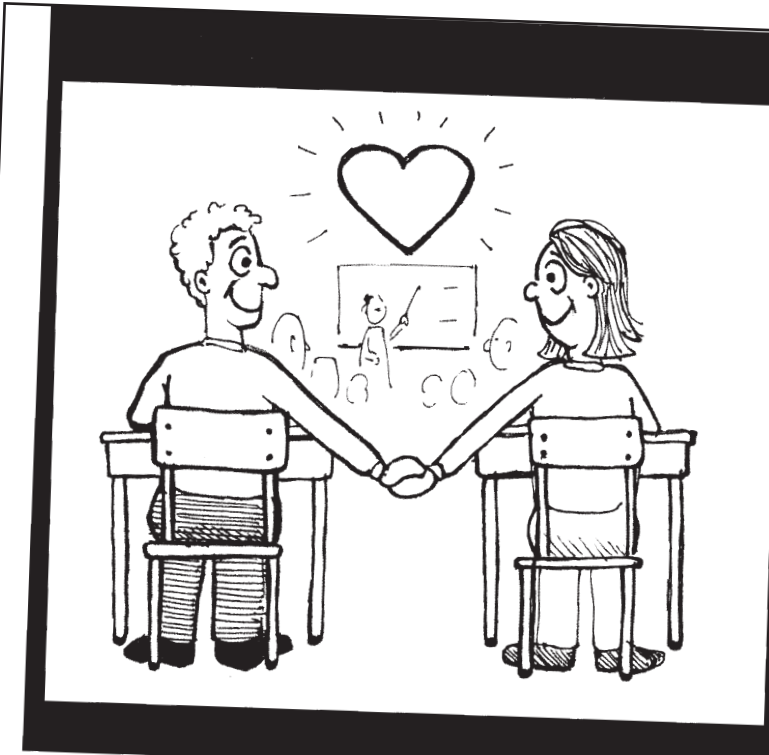
У нас з'являються різні предмети: географія, фізика, біологія, хімія, які викладаються різними вчителями. Ми вже беремо участь у різних вікторинах, КВН-ах, підростаючи пишемо Олімпіади з різних предметів.

Увесь цей час з нами проходить класний керівник. Тепер окрім простих предметів вивчаємо більш спеціалізовані, зокрема географію, зарубіжну літературу, історію, культуру мовлення. У 6 класі додається біологія, у 7 — фізика, 8 — креслення і хімія, у 9 класі маємо річний курс з правознавства. 10

клас — економіка, психологія, інформатика, допризовна підготовка юнаків. В Україні і досі є примусова

військова служба, тому маємо такий предмет. Перший рік усі вчимо як ховатись від бомб у випадку війни. На другий рік дівчата вчаться надавати першу допомогу, а хлопці — маршувати і стріляти. В 11 класі маємо річний курс з астрономії.

...усі вчимо як ховатись від бомб, у випадку війни

СЛОВНИК

ранецьнаплечник
перший дзвоник...перший день науки
випускниктой, що кінчає школу
уроклекція
омоформ.....великий шаль
вікторинаконкурс знань
КВНконкурс знань
Олімпіадиінтелектуальні змагання
класний керівник...головний учитель
допризовна...перед призовом до армії
завичайнормально
кабінет.....клас, зал
прогулювати.....пропускати
розшаруванняподілення
круті(сленг) cool
авторитетрепутація
пікомвершок
розслабленнямені байдуже”
поступлення.....вступ на університет
репетиторидомашні учителі
нормативи.....стандарті (спец. фіз.)
контрольнітести

На відміну від канадських шкіл у нас нема права вибирати предмети, всі предмети є обов'язковими. Проте в деяких школах, з 10 класу учнів ділять на спеціалізовані класи, де є більше годин предметів обраної спеціалізації.

У класі сьомому діти починають закохуватись; це дуже весела пора: перші захоплення і перші сльози. Ось так ми ростемо і розвиваємося.

Приходить 9 клас — перші державні екзамени. Після закінчення 9 класу частина дітей йде у коледжі і різноманітні ПТУ (Професійно технічне училище) — здобуває професію: столяр, електрик, кухар і т.д. 8-9 класи — це період найнапруженішого навчання, хоча в цей час робляться перші спроби прогулювати уроки (до різних дітей ця ідея приходить у різному віці).

Протягом всього шкільного життя, діти знаходять друзів, сваряться, проте 8-9 класи це вже більш серйозні почуття. В цьому віці починається розшарування класу на крутих, тих хто хоче такими стати, дітей яким все одно і дітей які не сприймають крутих (опозицію).

І на цьому ґрунті вже розпочинаються якісь суперечки. Вчителі стараються не звертати на це уваги і втручатись в ті моменти, коли доходить до бійки. Але це добре, бо якби вчителі заступались за певну частину, це б причинило загострення суперечок.

Найбільш помітним розшарування стає в класах 10–11. 11 клас — це останній крок у здобутті повної середньої освіти. Тут на тебе працює твій авторитет і тому потреба вчитись потрохи стає меншою. Піком розслаблення є 11 клас коли всі готуються до поступлення, займаються з репетиторами, ходять на підготовчі курси, а вчителі мало задають. Ось так і не зчуваєшся, як приходить останній тиждень навчання, а з ним і кінець шкільного життя.

На останньому дзвоніку озирнешся і бачиш уже прожиті шкільне життя: перші літери, найкращі друзі, перше кохання, прогуляні уроки, здані нормативи, написані контрольні і розумієш, що ти вже виросла і не помістишся за першою твоєю партою і тепер тобі слід творити майбутнє і ти робиш свій перший крок у майбутнє, стираючи сльозу з обличчя.

рисував Маркіян Микитюк

98.2 Підготовка списку спостережень учнів. Групова праця

◇ Ситуація

Після вивчення усіх спостережень, зроблених учнями вашої кляси, ти та твої друзі вирішили укласти список тих питань, на які ви повинні звернути увагу, плянуючи спільні навчальні заходи.

◇ Комунікативне завдання

Користуючись зібраною інформацією (зібраними даними), укласти список питань, на які потрібно звернути увагу при плянуванні спільних навчальних заходів.

Перегляньте нотатки та спостереження, зроблені учнями вашої кляси у вправі 98.1, зверніть увагу на реалії шкільного життя в Україні, про які ви прочитали в статті, і порівняйте їх із вашим власним досвідом.

З'єднайте ці групи спостережень в одну, щоб представити її решті кляси. Це можна зробити, об'єднуючи подібні ідеї та думки, які часто повторюються, і т.д.

Представте ці ідеї як стислий перелік того, що потрібно і непотрібно робити. Примітка: Ви можете укласти ваш список у вигляді вказівок, використовуючи наказовий спосіб дієслова, або починаючи свої речення дієсловом «треба...»

Зобразіть ваш перелік того, що потрібно і непотрібно робити, на аркуші паперу у вигляді схеми або шкали нотаток (або якимось по-іншому – виявіть свою творчу уяву!) та роздайте їх у клясі як довідковий матеріал.

◇ Критерії оцінювання

2 бали за кожний пункт, мінімум 4	___/8
6 балів за використання відповідної лексики та дотримання правил граматики й ортографії	___/6
3 бали за оригінальну презентацію вашого списку	___/3
1 бал за відвагу: за те, що ви наважилися виконати це завдання	___/1

Усього: ___/18

98.3

Підготовка запитань знавцям. Індивідуальна праця

◇ Ситуація

Проаналізувавши всі спостереження, які зробили учні твоєї класи, ти вирішуєш перевірити свої висновки і підготувати на їхній основі запитання, які ти плянуєш поставити знавцям. Таким знавцем або компетентною особою може виступати:

- учитель-координатор учнівського обміну з Україною,
- місцевий координатор з питань міжнародної освіти,
- учитель, який щойно імігрував у твою країну або приїхав на короткий термін, професор чи вчитель-асистент з України,
- український посол або консул у твоїй країні.

◇ Комунікативне завдання

Написати лист із запитаннями, щоб визначити:

- чи враження, які ти отримав/отримала від статті, є точними,
- що потрібно зробити для того, щоб твій партнер/твоя партнерка шкільного обміну почувався/почувалась зручно, коли перебуватиме у твоїй школі,
- як підготувати себе до участі в шкільній та класній роботі під час твого перебування в Україні.

1. Переглянь зорові засоби, які ти підготував/підготувала у вправі 98.1.
2. Для кожного спостереження, яке ти зробив/зробила, сформулюй різні типи запитань: запитання з метою підтвердження, запитання з метою прояснення та запитання з метою уточнення інформації.
3. Виріши, які з цих трьох типів запитань найбільше підходять тобі.
4. Встав ці запитання у вже готовий лист.

◇ Критерії оцінювання

1 бал за кожне запитання, яке ти записав/записала у своєму зошиті, мінімум 10	___/10
1 бал за правильно записану в листі дату	___/1
1 бал за належну форму привітання	___/1
2 бали за твердження, яке виражає те, що тебе найбільше вразило	___/2
2 бали за твердження, яке виражає те, що тебе найбільше здивувало	___/2
2 бали за кожне запитання, мінімум три	___/6
1 бал за правильно оформлений підпис під текстом листа	___/1
8 балів за використання відповідної лексики та дотримання правил граматики й ортографії (0,5 бала буде знято за кожну помилку)	___/8
1 бал за відвагу: за те, що ти наважився/наважилась виконати це завдання	___/1

Усього: ___/32

Мої запитання:

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....
5.
.....
6.
.....
7.
.....
8.
.....
9.
.....
10.
.....

Зразок листа

.....
(дата)

Шановний/Шановна.....
(титул особи, до якої ти пишеш) :

Нещодавно я прочитав/прочитала в журналі статтю, яка називається «По Україні у школі», в якій я зробив/зробила декілька нових для себе відкриттів про систему освіти в Україні. У зв'язку з тим, що я незабаром буду брати участь у програмі міжшкільного обміну зі старшокласниками з України, я би хотів/хотіла дізнатися більше про подібності та відмінності у шкільному житті в Україні та мого регіону.

Спершу, коли я прочитав/прочитала статтю, я був вражений/була вражена тим, що.....

Мені також було дивно дізнатися про те, що.....

Після того, як ми з однокласниками прочитали та обговорили статтю в класі, у мене виникло декілька запитань, які я хотів би/хотіла б поставити вам:

1. ?

2. ?

3. ?

Дякую за допомогу. Я з нетерпінням чекаю нагоди відвідати Україну у програмі шкільного обміну!

З повагою,
.....

99

Завдання для самоцінювання

Чи ви чули останні новини?

◇ Ситуація

Директор школи доручив тобі впродовж тижня читати шкільні оголошення. Від того часу тебе захопили мрії зробити кар'єру в радіомовленні, і тому ти вирішуєш якнайкраще виконати доручену роботу. Ти готуєш сценарій для щоденних оголошень, пам'ятаючи, що твої однокласники звертають на них увагу лише тоді, коли оголошення представлені в дуже оригінальний чи розважальний спосіб.

◇ Комунікативне завдання

Написання щоденних шкільних оголошень.

- Ознайомся зі зразками підготовки переліку подій і заходів та написання сценарію оголошення, які подаються у вправі 99.1.
- Використовуючи форму, подану у вправі 99.2, напиши оголошення на кожен день тижня.

◇ Пам'ятай, що потрібно дотримуватися наступних вказівок, коли будеш писати свої оголошення:

- оголошення відповідають на основні запитання: Хто? Що? Коли? Де?
- використовуй, принаймні, інколи такі дієслова, як «проходити» або «відбуватися», щоб назвати захід, який відбувається,
- пам'ятай, що потрібно змінювати час дієслова, якщо ти змінюєш час події,
- пам'ятай про вибір правильного прийменника (у/в ..., по ..., на ...), коли вказуєш, де відбулися, відбуваються чи будуть відбуватися події чи заходи,
- пам'ятай про правила використання дієслів руху та про різницю між виразами, що показують місце призначення та місце перебування,
- намагайся щодня доповнити своє оголошення оригінальним привітанням та завершенням,
- ти можеш закликати відвідати шкільні події, використовуючи наказовий спосіб дієслів, у тому числі й дієслів руху.

◇ Щоденні оголошення містять:

- інформацію про шкільний захід чи подію, які відбулися вчора після занять (такі як результати гри/турніру/змагань);
- оголошення про подію чи діяльність, які відбуваються у той час, коли ти робиш оголошення (такі як демонстрація, виставка, лекція);
- заклик до учнів відвідати подію чи захід, які будуть відбуватися пізніше, сьогодні ввечері або завтра (такі як практика, збори клубу, збір коштів чи танці).

◇ Критерії оцінювання

1 бал за привітання до аудиторії кожного дня	___/5
1 бал за правильно сформульоване оголошення в минулому часі	___/5
1 бал за правильно сформульоване оголошення в теперішньому часі	___/5
1 бал за правильно сформульоване оголошення в майбутньому часі	___/5
1 бал за включення в кожне оголошення інформації, яка відповідає на запитання «Що?» (та/або «Хто?») «Коли?» «Де?»	___/15
1 бал за використання дієслів «проходити» чи «відбуватися», мінімум 5	___/5
1 бал за використання дієслів у наказовому способі, мінімум 5	___/5
1 бал за оригінальну завершальну фразу для кожного оголошення	___/5
20 балів за використання відповідної лексики та дотримання правил граматики й ортографії	___/20
(0,5 бала буде знято за кожну помилку)	
5 балів за уникання тавтології в оголошеннях	___/5
5 балів за виявлені творчість та особисту зацікавленість	___/5
Усього:	___/80

Зразок планування оголошення

Перелік подій/заходів на вівторок, 18 травня 2009 р.
(день тижня) (день і місяць)

Коли	Подія, захід	Місце проведення (у/на)	Час (о)	За довідками звертатися до:
Учора відбувся/пройшов, відбулася/пройшла, відбулося/пройшло, відбулися/пройшли	збори батьківського комітету	у бібліотеці	7-ій годині вечора	
Зараз відбувається/проходить, відбуваються/проходять	показові виступи зі стрибків у воду	у шкільному басейні		
Сьогодні (також)/Завтра відбудеться/пройде відбудатиметься/проходитиме відбудатимуться/проходитимуть буде відбуватися/проходити будуть відбуватися/проходити	бейсбольний матч	на спортивному майданчику «Парк чемпіонів»	3-ій годині пополудні	

Зразок написання сценарію

Сценарій оголошення на вівторок, 18 травня 2009 р.
(день тижня) (день і місяць)

Доброго ранку всім вам!

Вчора (коли?) о 7-ій годині вечора (де?) в бібліотеці відбулися (що?) збори батьківського комітету.

Зараз (де?) у басейні відбуваються (що?) показові виступи зі стрибків у воду.

Сьогодні (коли?) о 3-ій годині пополудні (де?) на спортивному майданчику «Парк чемпіонів» відбудеться (що?) бейсбольний матч.

До побачення! Побачимося в «Парку чемпіонів»!

99.1

Форми для планування оголошення

Перелік подій/заходів на,20..... р.

Оголошення на понеділок	Подія, захід	Місце проведення	Час (о)	За довідками звертатися до:
Учора				
Сьогодні				
Завтра				

Перелік подій/заходів на,20..... р.

Оголошення на вівторок	Подія, захід	Місце проведення	Час (о)	За довідками звертатися до:
Учора				
Сьогодні				
Завтра				

Перелік подій/заходів на,20..... р.

Оголошення на середу	Подія, захід	Місце проведення	Час (о)	За довідками звертатися до:
Учора				
Сьогодні				
Завтра				

Перелік подій/заходів на,20..... р.

Оголошення на четвер	Подія, захід	Місце проведення	Час (о)	За довідками звертатися до:
Учора				
Сьогодні				
Завтра				

Перелік подій/заходів на,20..... р.

Оголошення на п'ятницю	Подія, захід	Місце проведення	Час	За довідками звертатися до:
Учора				
Сьогодні				
Завтра				

99.2**Форма для написання сценаріїв оголошення**

- ◇ При написанні сценарію використовуй перелік подій та заходів, які ти написав/написала на той чи інший день тижня у вправі 99.1.

Користуйся наступними виразами:

- Учора відбувся/пройшов, відбулася/пройшла, відбулося/пройшло, відбулися/пройшли;
- Учора зранку/вдень/увечері;
- Учора, о ... годині ранку/дня/вечора, ...; Учора опівдні (тобто, о 12 годині дня);
- Сьогодні, о ... годині ранку/дня/вечора, буде...;
- Зараз (це означає, саме в цю годину, коли ти читаєш своє оголошення по радіо) відбувається/проходить;
- Завтра буде відбуватися/буде проходити; відбуватиметься/проходитиме;
- Завтра, о ... годині ранку/дня/вечора, буде...

Понеділок. Оголошення.

Вітання:.....

.....

.....

Вчора.....

.....

.....

.....

.....

.....

Сьогодні.....

.....

.....

.....

.....

.....

Завтра.....

.....

.....
.....
.....
.....

Прощання:
.....
.....

Вівторок. Оголошення.

Вітання:
.....
.....

Вчора
.....
.....
.....
.....

Сьогодні
.....
.....
.....
.....

Завтра
.....
.....
.....
.....

Прощання:
.....

Середа. Оголошення.

Вітання:.....

.....

Вчора.....

.....

.....

.....

.....

Сьогодні.....

.....

.....

.....

Завтра.....

.....

.....

.....

.....

Прощання:.....

.....

Четвер. Оголошення.

Вітання:.....

.....

Вчора.....

Сьогодні.....

Завтра

Прощання:

П'ятниця. Оголошення.

Вітання:.....

Вчора.....

Сьогодні.....

.....
.....
.....
.....
.....

Завтра

.....
.....
.....
.....
.....

Прощання:

.....
.....

100

Завдання для самооцінювання

Проект. Вітальна промова на Дні відкритих дверей

◇ Ситуація

У твоїй школі проходить День/Вечір відкритих дверей. Тебе обрано ведучим/ведучою і доручено розпочати вечір. Відповідно до своїх обов'язків, ти маєш повідомити гостям школи те, які заходи відбуватимуться, де і коли. Ти прагнеш, щоб у відвідувачів склалося якнайкраще враження про твою школу, і тому ти відразу розпочинаєш роботу над сценарієм свого виступу, який міститиме привітання на початку, коментарі по ходу вечора та урочисте завершення цієї події.

◇ Комунікативне завдання

Поінформувати відвідувачів про те, які події та заходи відбуваються у школі, де саме вони проходять і коли їх можна переглянути.

Ознайомся із нижчеподаними зразками плянування виступу та написання сценарію.

◇ Критерії оцінювання

2 бали за плянування твоєї роботи у запропонованій формі	___/2
1 бал за належне привітання до вибраної аудиторії	___/1
2 бали за представлення розкладу заходів	___/2
2 бали за назву кожного заходу, місця та часу його проведення	___/20
10 балів за правильність називання часу й місця	___/10
5 балів за правильне використання дієслів «проходити» або «відбуватися»	___/5
1 бал за належне висловлення подяки гостям за їхню увагу	___/1
1 бал за належне висловлення подяки гостям за їхній візит	___/1
1 бал за належне висловлення гарних побажань	___/1
1 бал за належне прощання	___/1

Усього: ___/44

Зразок для плянування виступу

Вступна частина

Група людей, до якої я звертаюся: гості із сусіднього будинку для старших людей.

Мої привітання гостям: «Від імени нашої школи, сердечно вітаю гостей».

Звернення до гостей, щоб привернути їхню увагу: «Шановні гості, я прошу вашу увагу»...

Вступ до моїх коментарів: «Дозвольте вам дещо розказати про сьогоднішню програму заходів, виставок і показових виступів, які ми пропонуємо вам відвідати та оглянути».

Програма

№ події за порядком	Подія/захід	Місце проведення	Час
1.	Виставка творів молодих авторів	У бібліотеці	з 7-ої до 9-ої год. вечора
...			
10.			

Завершальна частина (може включати слова гарних побажань, підбадьорення, запрошення та ін.)

«Дякую ще раз за те, що ви прийшли на наше свято. Сподіваюся, що вам було цікаво з нами. А вам ми всі зичимо доброго здоров'я. Дякую за увагу!»

Зразок написання сценарію виступу

Доброго вечора/дня усім вам!

Мене звати Василь Дужий (Василина Дужа), і мені доручено сьогодні відповідальне завдання бути ведучим/ведучою Вечора/Дня відкритих дверей нашої школи.

Насамперед хочу сердечно привітати на нашому святі гостей. А це — мешканці сусіднього старечого будинку. Ласкаво просимо! Дякуємо, що прийшли до нас.

Прошу вас сісти, щоб вам було легше слухати мій виступ.

...

А тепер, шановні наші гості, я прошу вашу увагу.

Дозвольте мені дещо розказати про сьогоднішню програму заходів, виставок та показових виступів, які ми пропонуємо вам відвідати та оглянути.

Від сьомої до дев'ятої вечора у бібліотеці відбуватиметься виставка творів молодих авторів. Буде представлена поезія, зорова поезія, проза, кіносценарії, театральні сценки. На всі смаки! Прошу вас ознайомитися з цими творами, а також поговорити з молодими авторами і підтримати їх вашим добрим словом.

...

Ось така програма нашого свята. Шановні гості! Дякую ще раз за те, що ви прийшли на наше свято. Сподіваюся, що вам було цікаво з нами. Щиро зичимо вам доброго здоров'я. Дякуємо за увагу!

100.1**Форма для планування виступу**

1. Вибери для свого виступу додаткові дані, запропоновані в одному з нижчеподаних варіантів:

Варіант 1.

Уяви собі, що під час Вечора/Дня відкритих дверей для батьків, до твоєї школи завітали в гості учні сусідньої початкової школи. Які зміни (чи доповнення) необхідно зробити у твоєму пляні та коментарях, щоб врахувати присутність та зацікавлення цієї групи молодших учнів?

Варіант 2.

Як і у варіанті 1, які зміни (чи доповнення) необхідно зробити у твоєму пляні та коментарях, щоб врахувати присутність та зацікавлення групи учнів середньої школи?

Варіант 3.

Як і в попередніх варіантах, які зміни (чи доповнення) необхідно зробити у твоєму пляні та коментарях, щоб врахувати присутність та зацікавлення делегації освітніх адміністраторів з України?

Варіант 4.

Як і в попередніх варіантах, які зміни (чи доповнення) необхідно зробити у твоєму пляні та коментарях, щоб врахувати присутність та зацікавлення гостей із будинку для старших людей?

2. Користуючись формою для планування виступу, виріши, які події, покази та заходи ти будеш пропонувати до уваги гостей. Визнач, де в школі вони відбуватимуться і в який час. Тобі потрібно включити:
- п'ять презентацій зі спеціальних дисциплін,
 - два покази із предметів за вибором,
 - два позапрограманні види діяльності або заходи,
 - 1 захід громадського спрямування.

Вступна частина

Група людей, до якої я звертаюся:

.....

Мої привітання до цієї групи людей:

.....

.....

Вступ до моїх коментарів:

.....

.....

.....

Програма

	Подія/захід	Місце проведення	Час
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

Завершальна частина

Подяка аудиторії за увагу:.....

.....

.....

Прощання:

.....

.....

100.2

Форма для написання сценарію виступу

1. Коли ти впевнишся, що твій плян відображає усе найцікавіше з того, чим ви займаєтеся у школі, підготуй на чернетці свій виступ. Запиши 10 або більше повних речень зі своїми коментарями до кожного з пунктів, вказуючи місце і час, де відбудуватиметься кожний захід. Принаймні половина з 10 речень повинна містити дієслова «відбуватися» або «проходити».

Пам'ятай:

Коли ти звертаєшся до громади, ти завжди повинен/повинна використовувати ввічливі форми звертань до людей, привернення їхньої уваги чи порад стосовно того, що їм краще відвідати.

Наприкінці не забудь подякувати людям за їхню увагу. Ти повинен/повинна також завершити свій виступ словами добрих побажань та попроситися.

2. Перечитай та поправ свій виступ. Надрукуй свій виступ на комп'ютері або перепиши його начисто, користуючись формою для написання сценарію, подану нижче.

Blank writing area with horizontal dotted lines.